

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Autor: Tadeusz Śmigielski

Data: 30 lipca 2017

„Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie...” – już czterysta lat temu poglądy ten wygłaszał Jan Sariusz Zamoyski, krajan doradców Lubelskiego ODR z Końskowoli. Pracownicy Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego postanowili wdrażać proces edukacyjny już od... przedszkolaków. A służyć ma temu Ekotrasa.

A oto jeden z wpisów w książce pamiątkowej: – „*Dzieci zapoznały się ze sposobami segregacji śmieci, zobaczyły sad jesienią oraz ciekawe warzywa... Dziękujemy za życzliwe przyjęcie*”. Wychowawczynie z Publicznego Przedszkola Integracyjnego im. Kubusia Puchatka w Puławach.

Baza dydaktyczna

fot. LODR Końskowola

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego – sad (fot. LODR)

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego dysponuje własną bazą dydaktyczną:

- pole z kolekcją odmian roślin uprawnych;
- sad z nasadzeniami kilkunastu gatunków i kilkuset odmian sadowniczych;
- pasieki hodowlane, LODR jest uznanym dostawcą matek pszczelich trafiających do wielu pasiek reprodukcyjnych w kraju;
- ogrody: dydaktyczny i ozdobno-rekreacyjny.

Elementem spajającym powyższe obiekty jest Ekotrasa – ścieżka dydaktyczna promująca ochronę środowiska, zawierające wybrane sfery problematyki ekologicznej i proekologicznej oraz ochrony środowiska.

Ekotrasa

fot. LODR Końskowola

Ekotrasa 1 (fot. LODR)

To ścieżka dydaktyczna promująca ochronę środowiska, której autorem jest Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego. Powstała w 2008 r. trasa pozwala już najmłodszym zapoznać się z pojęciem „eko” robiącym światową karierę. W skład Ekotrasy wchodzi takie obiekty, jak: ogród biosurowcowy, punkt segregacji odpadów, interaktywne ekologiczne gry terenowe. Znajduje się tu również kompostownik, kolektory słoneczne, słoneczna suszarnia ziół, sad doświadczalno-wdrożeniowy. Uzupełnieniem ścieżki jest biologiczna oczyszczalnia ścieków, pole doświadczalno-wdrożeniowe oraz pasieka doświadczalna „Pożóg”.

Sad doświadczalno-wdrożeniowy

W sadzie o pow. 40 ha uprawiane są gatunki rodzime: jabłonie, grusze, wiśnie, czereśnie śliwy, leszczyna wielkoowocowa, orzech włoski, porzeczki, agrest, maliny, truskawki, aronia. Jest tu kolekcja roślin sadowniczych mniej znanych, tj. brzoskwinie, nektarynki, twardki, morele, pigwa wielkoowocowa, borówka amerykańska, aktinidia, jagoda kamczacka. Można tu podziwiać również rośliny ozdobno-użytkowe, np. kasztana jadalnego, jarzębinę jadalną, rokitnika, jabłoń purpurową, derenia jadalnego. Znajdują się tutaj jedne z najstarszych odmian leszczyny. Sad urzeka zwiedzających mnogością gatunków rodzimych ale również tych mniej znanych.

Pole doświadczalno-wdrożeniowe

fot. LODR Końskowola

Pole doświadczalno-wdrożeniowe (fot. LODR)

Pole jest obiektem szczególnie przydatnym dla uczniów szkół rolniczych odwiedzających Ekotrasę. Zajmuje ono powierzchnię około 10 ha. Znajdują się na nim takie grupy upraw jak zboża, strączkowe, okopowe, pastewne, oleiste. Na zajęciach uczniowie dowiadują się o stosowanym tutaj systemie, na podstawie którego są wybierane odmiany najbardziej przydatne i najlepiej plonujące (Porejestrone Doświadczalnictwo Odmianowe). Poznają metody uprawy i zabiegi agrotechniczne wykonywane przez rolników podczas całego roku.

Pasieka hodowlana „Pożóg”

fot. LODR Końskowola

Pasieka 2015 (fot. LODR)

Pasieka powstała w 1958 r. Prowadzone w niej prace hodowlane przyczyniają się do poprawy pogłowia pszczół a przez to zwiększania produkcji pszczelarskiej. To ostatni punkt na Ekotrasie cieszący się największym zainteresowaniem zarówno wśród maluchów jak i starszych uczniów. W ochronnych kapeluszach odkrywają jak wygląda wnętrze ula, jak rozpoznać królową matkę, jak bronić się przed ukąszeniem. Podczas degustacji miodu słuchają opowieści pracownika pasieki o życiu pszczół, o ich ogromnej, pożytecznej roli. Po utworzeniu tej ścieżki edukacja ekologiczna stała się jednym z zadań **Dział Rolnictwa Ekologicznego i Ochrony Środowiska**. Doradcy widzą potrzebę takiej „pracy u podstaw”, zwłaszcza że przedsięwzięcie jest bardzo pozytywnie odbierane przez współpracujących z nimi nauczycieli i uczniów.

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego lubi eko

fot. LODR Końskowola

Ekofestyn 3 (fot. LODR)

Jedną z ważniejszych imprez organizowanych przez specjalistów z Lubelszczyzny jest **Ekofestyn**. To wydarzenie promuje rolnictwo i żywność ekologiczną. Bierze w nim udział kilkudziesięciu wystawców prezentujących bogactwo kulinarne Lubelszczyzny potwierdzone ekologicznymi certyfikatami. Pachnące świeżością pieczywo, ręcznie wytwarzane sery i smakowite wędliny, cała gama ciast i przetworów królują tego dnia na stoiskach. Przypominają one o obfitości tutejszej tradycji i regionalnej kuchni. Celem Ekofestynu i Ekotrasy jest promocja wśród mieszkańców Lublina rodzimej żywności oraz edukacja proekologiczna dzieci i młodzieży.

Dla każdego coś interesującego

Kiermasz Roślin Ozdobnych w Końskowoli (fot. LODR)

Czy LODR jest w stanie zainteresować swoją działalnością wszystkich? Oczywiście. **Jesiennym Kiermaszem Materiału Szkółkarskiego, Owocowego i Ozdobnego** w Końskowoli zainteresowani są sadownicy, szkółkarze, właściciele sklepów i centrów ogrodniczych, entuzjaści zieleni. Odwiedzający kiermasz mają możliwość zapoznać się z nowościami szkółkarskimi, nabyć drzewka oraz krzewy owocowe i ozdobne. Rośliny pochodzą z uznanych lokalnych szkółek z dużymi tradycjami. Uczestnicy zapoznają się z ofertą renomowanych firm krajowych i zagranicznych uzyskując doradztwo w zakresie rolnictwa oraz możliwościach pozyskania funduszy unijnych.

Ale to nie wszystko!

fot. LODR Końskowola

Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych (fot. LODR)

Niektórzy twierdzą, że dobra impreza powinna trwać przynajmniej trzy dni. Na taką, do Sitna, zaprasza Lubelski ODR. W lipcu od wielu lat organizowana jest **Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych**. Odwiedzający mają okazję zapoznać się z nowościami technologicznymi branży rolnej oraz uzyskać doradztwo rolnicze w specjalistycznym zakresie. W tym roku do Sitna przyjechało 400 firm z całej Polski. Byli to producenci maszyn i urządzeń rolniczych, dystrybutorzy nawozów, pasz, środków ochrony roślin, ogrodnicy oraz firmy handlowe. Najważniejszym punktem imprezy jest wystawa zwierząt hodowlanych, na której ponad 150 hodowców zaprezentowało swoje najlepsze okazy.

Szkolenia i konferencje

fot. LODR Końskowola

Szkolenie młodych rolników (fot. LODR)

LODR w Końskowoli jest organizatorem wielu cieszących się ogromną frekwencją szkoleń i konferencji. Na uwagę zasługują:

- Konferencja Pszczelarska, Międzynarodowe Sympozjum Pszczelarskie, trzydniowe święto dla pszczelarzy współorganizowane ze szkołą w Pszczelej Woli;
- Konferencja dla producentów zbóż i rzepaku;
- Wojewódzka Konferencja Sadownicza w Końskowoli;
- Powiatowa Konferencja Sadownicza w Opolu Lubelskim;
- Wojewódzka Konferencja poświęcona uprawie i ochronie malin i truskawek;
- Szkolenie praktyczne – Manewry Polowe i Zielone Żniwa.

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego ma swoje cele

fot. I

Sławomir Plis, Dyrektor LODR w Końskowoli (fot. LODR)

Głównym celem działalności Ośrodka jest wsparcie rolników i mieszkańców obszarów wiejskich. LODR prowadzi doradztwo obejmujące działania w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi oraz wiejskiego gospodarstwa domowego. Ma to doprowadzić do wzrostu dochodów rolniczych oraz podniesienia konkurencyjności rynkowej gospodarstw rolnych. Bardzo istotne jest wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich a także podnoszenie poziomu kwalifikacji zawodowych rolników i mieszkańców obszarów wiejskich. – *Doradztwo, to ciężka i odpowiedzialna praca. Do rolników kierujemy najbardziej aktualne oferty dotyczące technologii, innowacji i funduszy europejskich. Zakres pracy doradcy jest naprawdę ogromny. Aby temu sprostać doradcy na bieżąco muszą uzupełniać swoją wiedzę* – mówi Sławomir Plis, dyrektor LODR w Końskowoli.

Współpracują z najlepszymi

W marcu 2017 r. Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego podpisał porozumienie o współpracy z Uniwersytetem w Lublinie. Porozumienie dotyczy wspólnych projektów organizacyjno-szkoleniowych realizowanych w oparciu o posiadaną bazę, specjalistycznych kursów, wzajemnej

promocji a także organizowaniu praktyk studenckich. Wszystkie te działania mają przyczynić się do rozwoju lubelskiego rolnictwa.

Tu działają

fot. LODR Końskowola

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego – obszar działania (fot. LODR)

LODR w Końskowoli zasięgiem swojej działalności obejmuje teren całego województwa lubelskiego zajmującego 12 % powierzchni Polski. Użytki rolne stanowiące 68 % pow. regionu umożliwiły zaliczenie Lubelszczyzny do najważniejszych ośrodków produkcji rolnej w kraju. W woj. lubelskim istnieje około 290 000 gospodarstw obejmujących teren 1 584 643 ha pow. użytków rolnych. Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego zatrudnia wykwalifikowaną kadrę specjalistów, którzy świadczą usługi dla mieszkańców wsi ale przede wszystkim są transferem wiedzy i innowacji z nauki do praktyki. Siedziba doradców mieści się w Końskowoli i tu swoją pomocą służą specjaliści działów merytorycznych. Działalność merytoryczna LODR odbywa się również poprzez sieć **23 Powiatowych Zespołów Doradztwa Rolniczego** obejmujących współpracą gminy wchodzące w skład danego powiatu. Opieką objęci są mieszkańcy 213 gmin województwa.

Czym zajmują się lubelscy rolnicy?

W środkowej i południowej części województwa dominuje uprawa pszenicy, buraka cukrowego,

chmielu i tytoniu, natomiast w części północnej żyta i ziemniaków. Ważną gałęzią produkcji rolnej jest sadownictwo, produkcja owoców miękkich i szkółkarstwo. Lubelszczyzna znana jest również z rozwiniętej produkcji trzody chlewnej, drobiu oraz bydła mlecznego. Hodowlą bydła mlecznego zajmuje się również Jerzy Moń, właściciel gospodarstwa ekologicznego w powiecie krasnostawskim. – *Tak jak każdy rolnik korzystam z pomocy doradców. Jest to przede wszystkim pomoc w wypełnianiu wniosków o dopłaty ale też dokumentacji dotyczącej programów rolnośrodowiskowych. Prowadzę 13 ha gospodarstwo ekologiczne o kierunku bydło mleczne i zajmuję się produkcją serów podpuszczkowych. Oczywiście korzystam z doradztwa specjalistów ale w tej chwili są to już bardziej kontakty indywidualne dotyczące konkretnych problemów.*

Rolnik Lubelszczyzny

LODR w Końskowoli jest organizatorem Konkursu Rolnik Lubelszczyzny, który promuje osiągnięcia lubelskich producentów rolnych. Celem przedsięwzięcia jest popularyzacja idei tworzenia grup producentów rolnych dla wzmocnienia ich pozycji na rynku i promowanie nowoczesnego rolnictwa. Istotą konkursu jest również pobudzenie aktywności społecznej na obszarach wiejskich oraz kreowanie pozytywnego wizerunku lubelskiej wsi.

Przychodzi rolnik do doradcy...

fot. LODR Końskowola

Pomoc w wypełnianiu wniosków (fot. LODR)

Specjaliści LODR mają duże doświadczenie w zakresie praktycznego wdrażania nowych technologii w produkcji rolnej i rozwiązywania problemów związanych z prawidłowym funkcjonowaniem gospodarstw rolnych. Oferują oni swoją pomoc w zakresie:

- integrowanej ochrony i produkcji;
- doradztwa technologicznego i ekonomicznego.

Udzielają informacji w zakresie:

- rolnictwa ekologicznego i programów rolnośrodowiskowych;
- zasad cross-compliance;

- dofinansowania z funduszy europejskich.

Wskazują możliwości:

- podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- organizacji grup producenckich;
- analizy rynków;
- sporządzania biznesplanów;
- rozliczania podatku VAT;
- upowszechniania agroturystyki.

Kilka ciepłych słów z księgi pamiątkowej, dla których warto pracować

– *Dziękujemy za możliwość uczestniczenia w warsztatach. Będziemy pamiętać, że: „**Chcą żyć, jak i ty żyjesz, wszystkie na świecie zwierzęta, i mrówki, i żaby, i żmije, i pszczoła wiecznie zajęta... Dla nich kwitnie łąka, dla nich rośnie las. Jak i ty – żyją tylko raz**”.* Zofia Szulik, wychowawczyni klasy IIb ze SP w Końskowoli.